

Ebert (2003) vermeldt dat bij verse exemplaren en mits wat ervaring de meeste *H. radicularia* van *H. tersata* kunnen worden onderscheiden.

(Ebert 2003, Leraut 2009, Hausmann & Viidalepp 2012), maar beide soorten vliegen ook vaak samen (Vossen 2015, eigen waarnemingen).

Biologie

Gewoonlijk 2 generaties per jaar: half april tot einde juni met een piek in mei en terug vanaf begin juli tot half september met een piek in augustus.

De rupsen leven monofaag op bosrank (*Clematis vitalba*) en overwinteren als pop op of in de grond.

De soort zou meer dan *H. tersata* gebonden zijn aan thermofiele gebieden, dus warmere en drogere habitats

Dankwoord

Dank aan Willy De Prins voor zijn hulp (o.a. nakijken collectie KBIN) en inbreng bij het schrijven van dit artikel. Ook aan Tom Sierens voor het nakijken van diverse oudere collecties en hulp bij dit artikel en tenslotte aan Davy De Grootte voor het gebruik van de foto's van het exemplaar te Han-sur-Lesse.

Literatuur

- De Prins W. & Steeman C. 2016. *Catalogue of the Lepidoptera of Belgium*. — www.phegea.org [bezocht op december 10, 2016].
- Ebert G. 2003. *Die Schmetterlinge Baden-Württembergs, Band 9: Nachfalter VII (Geometridae)*. — Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart.
- Hausmann A. & Viidalepp J. 2012. *The Geometrid Moths of Europe. Volume 3: Larentiinae I*. — Apollo Books, Stenstrup.
- Lepiforum 2016. *Bestimmungshilfe für die in Europa nachgewiesenen Schmetterlingsarten, Horisme radicularia* — www.lepiforum.de/lepiwiki.pl?Horisme_Radicaria [bezocht op december 10, 2016]
- Leraut P. 2009. *Moths of Europe, Vol 2: Geometrid Moths*. — NAP Editions, Verrières le Buisson.
- Vossen P. 2015. De tweelingbosrandspanner, *Horisme radicularia*, in Nederland (Lepidoptera: Geometridae). — *Entomologische Berichten, Amsterdam* **75** (5): 200–203.
- Rezbanyai-Reser L. 1984. *Horisme laurinata* Schawerda 1919 syn. nov. zu *H. radicularia* de la Harpe 1855, nebst weiteren Angaben zur Verbreitung der Art (Lepidoptera, Geometridae). — *Nota Lepidopterologica* **7**: 350–360.
- Schawerda K. 1919. Neue Formen aus meiner Sammlung. — *Zeitschrift des Oesterreichischen Entomologischen Vereins* **4**: 31–32.
- Waarnemingen.be [bezocht op 15 januari 2017].

Interessante waarnemingen van Lepidoptera in België in 2016 (Lepidoptera)

Willy De Prins, Chris Steeman en Tom Sierens

Samenvatting. Enkele nieuwe provinciegegevens en andere interessante waarnemingen van Lepidoptera in 2016 worden gemeld. Enkele oudere gegevens worden eveneens vermeld. De hele lijst is alfabetisch gerangschikt. De gebruikte nomenclatuur is in overeenstemming met Fauna Europaea (www.fauna-eu.org).

Abstract. Some new province records and interesting observations of Lepidoptera in 2016 are mentioned. The whole list is arranged in alphabetical order. The nomenclature is according to Fauna Europaea (www.fauna-eu.org).

Résumé. Plusieurs données faunistiques nouvelles par province sont mentionnées, ainsi que quelques observations intéressantes en 2016. La liste est rangée alphabétiquement. La nomenclature suit les listes de Fauna Europaea (www.fauna-eu.org).

Key words: Lepidoptera – faunistics – Belgium.

De Prins W.: Dorpstraat 401B, B-3061 Leefdaal. willy.deprins@gmail.com

Steeman C.: Koning Albertlei 90, B-2950 Kapellen. christiaan.steeman@gmail.com

Sierens T.: Tijkstraat 6, B-9000 Gent. sierenstom@gmail.com

In deze vaste rubriek worden de meest interessante waarnemingen van Lepidoptera uit het voorbije jaar (en eventueel vorige jaren) geciteerd. Vele van de nieuwigheden in dit artikel vermeld, zijn reeds gepubliceerd op de website van de Belgische Lepidoptera (De Prins & Steeman 2003–2017). De hele lijst is alfabetisch gerangschikt volgens familie-, genus- en soortnaam; zo sluit hij beter aan bij de gegevens op de website. Voor de systematiek en nomenclatuur wordt de lijst van Fauna Europaea (www.fauna-eu.org) gevolgd.

Afkortingen: AN = Antwerpen, BR = Brabant, HA = Hainaut, LG = Liège, LI = Limburg, LX = Luxembourg, NA = Namur, OV = Oost-Vlaanderen en WV = West-Vlaanderen.

Adelidae

Adela croesella – Gebandeerde langsprietmot: 1 ex. op 10.vi.2013 te Lommel (LI), leg. H. Dries; 1 ex. op

04.vi.2016 te Bernissart (HA), leg. P. Bonmariage. Nieuw voor HA en LI.

Nemophora associatella – Zilversparlangsprietmot: ca. 30 ex. op 01.vii.2015 te Olloy-sur-Viroin (NA), leg. J. Pintens et al.; 1 ex. op 30.vi.2016 te Ru du Poncé bij Waimes (LG), leg. H. Paye. Nieuw voor LG en NA.

Nemophora oxshenheimerella – Geoogde langsprietmot: 1 ex. op 17.v.2012 te Tremelo (BR), leg. M. Mergaerts. Nieuw voor BR.

Autostichidae

Oegoconia deauratella – Witte dominomot: 1 ex. op 18.vii.2016 te Nassogne (LX), leg. B. & C. Steeman en 1 ex. op dezelfde datum te Autelbas (LX), leg. S. Raison; 1 ex. op 27.vii.2016 te Mouscron (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA en LX. Deze soort is nu uit alle Belgische provincies bekend.

Choreutidae

Choreutis nemorana – Vijgenskeletteermot: 1 ex. op 15.vi.2015 te Evere (BR), leg. B. Hanssens; 11 rupsen op vijgenboom op 15.viii.2016 te Lebbeke (OV), leg. R. Meert; 1 ex. op 31.x.2016 te Daknam (OV), leg. T. Vermeulen; vraatsporen en enkele imago's op 16.viii.2016 te Antwerpen (AN), leg. C. Snyers; 3 rupsen op een vijgenboom op 19.viii.2016 te Brugelette (HA), leg. R. Meert. Nieuw voor AN, BR, HA en OV. Na jarenlang enkel in het Luikse te hebben voorgekomen, is deze soort nu duidelijk aan een opmars bezig.

Coleophoridae

Coleophora adjunctella – Sleedoornkokermot: 1 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier et al., gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

Coleophora albitarsella – Zwarte weidekokermot: 1 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier et al., gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

Coleophora caespitiella – Bieskokermot: 1 ex. op 04.vi.2016 te La Rochette bij Trooz (LG), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LG.

Coleophora hydrolapathella – Moeraskokermot: meer dan 100 kokers op *Rumex hydrolapathum* op 16.iv.2016 te Koersel (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LI.

Coleophora lineolea – Andoornkokermot: 1 koker op *Stachys sylvatica* op 02.x.2015 te Moen bij Zwevegem (WV), leg. D. Derdeyn. Nieuw voor WV.

Coleophora mayrella – Kamsprietkokermot: 1 ex. op 11.vi.2016 te Mouscron (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

Coleophora pennella – Haartjeskokermot: 8 kokers op 16.iv.2016 te Koersel (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LI.

Coleophora striatipennella – Muurkokermot: 1 ex. op 04.vi.2016 te La Rochette bij Trooz (LG), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LG.

Coleophora zelleriella – Goudvlerkwilgenkokermot: 1 ex. op 28.vi.2016 te Paal (LI), leg. en gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LI.

Crambidae

Anania stachydalis – Bonte coronamot: 1 ex. op 03.vii.2014 bij het Etang de Virelles te Virelles (HA), leg. D. Gailly. Nieuw voor HA.

Catoptria fulgidella – Getande vlakjesmot: 1 ex. op 31.viii.2015 te Zichem (BR), leg. M. Herremans. Nieuw voor BR.

Catoptria mytilella – Booglijnvlakjesmot: 1 ex. op 13.vi.2015 in het gebied "Les Spinets" te On bij Marche-en-Famenne (LX), leg. D. Sloodmaekers. Nieuw voor LX.

Diplopseustis perieresalis – Zwerfsnuitmot: 1 ex. op 05.viii.2014 te Zemst (BR), leg. T. Deroover; 1 ex. op 10.ix.2014 te Merelbeke (OV), leg. H. Van Doorslaer. Nieuw voor BR en OV.

Donacaula forficella – Liesgrassnuitmot: 1 ex. op 14.vi.2016 te Taviere (NA), leg. J.-Y. Baugnée. Nieuw voor NA.

Eudonia delunella – Zwartvlekgranietsmot: 1 ex. op 27.vi.2015 te Hoboken (AN), leg. J. Pintens. Nieuw voor AN.

Pediasia contaminella – Oranjebruine grasmot: 1 ex. op 22.vi.2015 te Aische-en-Retail (NA), leg. R. Raison. Nieuw voor NA.

Palpita vitrealis – Satijnlichtmot: 1 ex. op 21.ix.2014 in het Nationaal Park Hoge Kempen te Maasmechelen (LI), leg. J. Gorissen. Nieuw voor LI.

Pyrausta obfuscata – Roestige donderkruidmot: 1 rups op *Inula conyzae* op 30.viii.2014 in het gebied "Les Spinets" te On bij Marche-en-Famenne (LX), leg. C. Snyers. Nieuw voor LX.

Pyrausta ostrinalis – Duinmuntvlinder: 1 ex. op 09.v.2016 te Moorsel bij Tervuren (BR), leg. V. Ralph. Nieuw voor BR.

Schoenobius gigantella – Rietsnuitmot: 1 ex. op 12.vi.2015 in "Het Torfbroek" te Berg bij Kampenhout (BR), leg. V. Ralph. Nieuw voor BR.

Scleroconia acutella – Mantelmot: 1 ex. op 12.vi.2016 te Deurle (OV), leg. D. Vande Castele. Nieuw voor OV.

Udea lutealis – Witte kruidenmot: 1 ex. op 23.vii.2013 te Mol (AN), leg. E. Hantson. Nieuw voor AN.

Douglasiidae

Tinagma ocnestomella – Dwerglepelmot: rupsen in droge bloeistengels van *Echium vulgare* op 17.ix.2016 te Oostduinkerke (WV), op 31.x.2016 te La Louvière (HA) en te Nismes (NA), alle leg. R. Meert. Nieuw voor AN en WV en nu met zekerheid vastgesteld in NA.

Dryadaulidae

Dryadula heindeli – Boomzwamot: 1 ex. op feromoon van *Paranthrene tabaniformis* (Populierenswampvlinder) op 06.vi.2016 in het gebied "Zegbroek" te Tremelo, leg. W. Veraghtert. Nieuw voor BR.

Elachistidae

Elachista biatomella – Duinzeggemineermot: 1 ex. op 21.v.2016 te Oostduinkerke (WV), leg. R. Recour & E. Thoen. Nieuw voor WV.

Elachista distigmatella Frey, 1859 – Schapengrasmineermot: 1 ex. op 13.vi.2015 te De Panne-Oosthoek (WV), leg. D. D’Hert & R. Recour, det. C. Steeman, gen. det. T. Muus. **Dit is de eerste waarneming van deze soort voor de Belgische fauna.** De rups mineert in *Festuca ovina*. De soort heeft een erg beperkte verspreiding in Europa: Finland, Litouwen, Polen en Zwitserland (Sruoga & Ivinskis 2005: 199).

Fig. 1. *Elachista distigmatella* Frey, 1859. De Panne-Oosthoek (WV), 13.vi.2015, © D. D’Hert.

Elachista maculicerusella – Grijsgeklepte grasmineermot: 1 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier *et al.* Nieuw voor LX.

Elachista pullicomella – Donkere grasmineermot: 1 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier *et al.*, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

Erebidae

Catephia alchymista – Wit weeskind: 1 ex. op 26.vi.2015 te Maasmechelen (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LI. De soort heeft zoals bekend zwerfneigingen.

Catocala fulminea – Gevlamd weeskind: 11 ex. op 8.viii.2016 te Torgny, leg. C. Gruwier *et al.* Sinds jaar en dag is bekend dat *C. fulminea* goede populaties heeft in de Franse Gaume, net ten zuiden van de landsgrens. De Belgische Gaume wordt traditioneel beschouwd als de uiterste areaalgrens van deze warmteminnende soort. Tot voor kort waren waarnemingen hier zeer onregelmatig, maar de gestage stroom aan vondsten de laatste jaren lijkt erop te wijzen dat de soort hier inmiddels inheems is. Naast de 11 exemplaren op 08.viii.2016 zijn er in 2014–2016 inmiddels nog een tiental waarnemingen in de Gaume geattesteerd op waarnemingen.be. Mogelijk speelt hier ook een waarnemereffect (nachtvangsten in Torgny zijn slechts recent hernomen), en kreeg de soort hier (onopgemerkt) al eerder vaste voet aan de grond.

Callimorpha dominula – Bonte beer: 1 ex. op 11.vii.2015 in het Kluisbos te Ruien (OV), leg. D. De Groote, J. Dewolf *et al.* Deze soort is aan een areaaluitbreiding bezig en duikt op steeds meer plaatsen in Vlaanderen op. Voor zover bekend is dit de eerste waarneming in de Vlaamse Ardennen en (voorlopig?) de meest westelijke vondst in ons land.

Eublemma purpurina – Prachtpurperuiltje: 1 ex. op 25.viii.2016 te Nukerke bij Maarkedal (OV), leg. D. De Groote, S. Feys *et al.*; 1 ex. op 11.ix.2016 in het Bos

t’Ename (OV), leg. L. Menschaert. Nieuw voor OV. Na drie exemplaren in de provincie AN in 2014–2015 duikt dit trekvlindertje nu ook elders in Vlaanderen op.

Hypena obsitalis – Dubbelstipsnuituil: 1 ex. op 10.i.2016 in het Boekenbergpark te Deurne (AN), leg. L. Claes. Nieuw voor AN. Het betreft hier de tweede waarneming in België van deze zeer zeldzame soort! De eerste melding was uit Wenduine (WV), 05.x.2010, leg. D. Sierens (Sierens 2011). De soort is duidelijk aan een areaaluitbreiding in noordelijke richting bezig en is inmiddels ook in Nederland gevonden. Recent is zelfs vastgesteld dat ze daar al in 2006 is gefotografeerd in bunkers in Noord-Holland (www.vlindernet.nl).

Fig. 2. *Hypena obsitalis*, Boekenbergpark, Deurne (AN), 10.i.2016, © L. Claes.

Hypenodes humidalis – Moeras-micro-uil: 18 ex. op 13.vii.2014 te Oignies-en-Thiérache (NA), leg. W. Mertens, det. W. Veraghtert. Nieuw voor NA.

Orgyia antiquoides – Heidewitvlakvlinder: 1 rups op 31.vii.2016 in het militair domein “Kamp Beverlo” te Koersel (LI), leg. D. Maes. Eerste waarneming na 2000 in Limburg van deze zeldzame soort.

Paidia rica – Alpenbeertje: 1 ex. op 30.vii.2016 in Les Spinets te On (LX), leg. J. Janssen, J. Dewolf, W. Mertens *et al.* Vorig jaar werd deze soort, 69 jaar na een eerste vondst, herontdekt in de kalkstreek. Dit blijken geen losse waarnemingen te zijn. De nieuwe vondst sluit nauw aan bij de vindplaats in Aye (LX), waar de soort in 1946 ontdekt werd. Mogelijk is ze in het verleden over het hoofd gezien door gelijkenissen met *Nudaria mundana*, die in dezelfde biotopen voorkomt. Ook in Les Spinets vliegen de beide soorten samen.

Pechipocho plumigeralis – Gepluimde snuituil: 1 ex. op 05.vii.2016 te Felenne (NA), leg. G. Van Heghe, en 1 ex. op 11.vii.2016 te Bellefontaine (LX), leg. C. De Noyette *et al.* en 1 ex. op 8.viii.2016 te Virton (LX), leg. W. Mertens. Nieuw voor NA en LX. Hiermee heeft deze sterk oprukkende soort in minder dan twee decennia alle Belgische provincies gekoloniseerd.

Eriocraniidae

Eriocrania cicatricella – Roze purpermot: 3 bladmineers met rupsen op *Betula* op 15.iv.2014 te Mouscron (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

Eriocrania salopiella – Geelkoppurpermot: 13 mijnen op 04.vi.2016 te La Rochette bij Trooz (LG), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LG.

Eriocrania sangii – Grijsrupspurpermot: twee bladmijnen op *Betula* sp. met telkens een levende rups op 18.iv.2014 te Mouscron (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

Heringocrania unimaculella – Zilvervlekpurpermot: een bladmineerders op *Betula* sp. met levende rups op 18.iv.2014 te Mouscron (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

Gelechiidae

Acompsia cinerella – Fluweelpalpmot: 1 ex. op 12.vii.2015 te Zarlardinghe bij Geraardsbergen (OV), leg. W. Decock; 1 ex. op 21.vii.2016 in het gebied “Zwinbosjes” te Koksijde, leg. J. Elst *et al.* Nieuw voor OV en WV.

Acompsia tripunctella – Gevlekte fluweelpalpmot: 1 ex. op 28.vi.2008 te Rongy (HA), leg. C. Snyers. Nieuw voor HA.

Altenia scriptella – Aakpalpmot: 1 ex. op 04.vi.2016 te La Rochette bij Trooz (LG), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LG.

Anarsia lineatella – Perzikscheutboorder: 1 ex. op 22.vi.2011 te Hasselt (LI), leg. C. Vanderydt; 1 ex. op 05.vii.2013 te Mechelen (AN), leg. M. De Munter. Nieuw voor AN en LI.

Aristotelia ericinella – Heidepistoolmot: ca. 50 ex. op 22.vii.2015 in het gebied “Sablière de Planoi” te Braine-le-Compte (HA), leg. P. Jenard.

Aroga velocella – Zuringpalpmot: 1 ex. op 10.viii.2014 te Amberloup (LX), leg. D. De Mesel; 1 ex. op 02.v.2015 te La Rochette bij Trooz (LG), leg. P. Dal Farra. Nieuw voor LG en LX.

Athrips pruinosella – Waddenpalpmot: 1 ex. op 29.v.2014 in het gebied “Doornpanne” te Koksijde, leg. C. Gruwier *et al.* Nieuw voor WV.

Athrips rancidella – Ruwe mispelpalpmot: 1 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier *et al.*, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

Brachmia blandella – Puntvleugelpalpmot: 1 ex. op 10.vii.2015 te Lommersweiler (LG), leg. N. Paquay. Nieuw voor LG.

Carpatolechta alburnella – Satijnsmalpalpmot: 1 ex. op 04.vii.2015 te Moen bij Zwevegem (WV), leg. F. Claerbout. Nieuw voor WV.

Carpatolechta fugitivella – Streepsmalpalpmot: 1 ex. op 11.vii.2016 te Han-sur-Lesse (NA), leg. W. Mertens *et al.* Nieuw voor NA.

Carpatolechta notatella – Lichte smalpalpmot: 1 ex. op 01.iv.2014 te Wetteren (OV), leg. K. Bracke. Nieuw voor OV.

Caryocolum blandella – Zwartvlerkkustmot: 1 ex. op 25.vii.2014 in de vallei van de Holzwarche bij Büllingen (LG), leg. K. Boux. Nieuw voor LG.

Caryocolum fraternella – Bruine kustmot: 1 ex. op 23.vii.2013 te Momignies (HA), leg. P. Wuine; 1 ex. op 03.viii.2012 te Morhet (LX), leg. B. Molitor. Nieuw voor HA en LX (zie ook het artikel van Wullaert verderop in dit nummer).

Chionodes distinctella – Bruine witkoppalpmot: 1 ex. op 18.vii.2015 te Gent (OV), leg. D. De Wilde. Nieuw voor OV.

Chionodes electella – Gevlekte witkoppalpmot: 1 ex. op 26.vi.2015 te Couthuin (LG), leg. P. Vanmeerbeek. Nieuw voor LG.

Chionodes fumatella – Witschubbige palpmot: 1 ex. op 23.vii.2016 in het gebied “Ry d’Hôwisse” te Wavreille (NA), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor NA.

Dichomeris ustatella – Roestkleurige palpmot: 3 ex. op 25.v.2015 te Couthuin (LG), leg. P. Vanmeerbeek. Nieuw voor LG.

Eulamprotes atrella – Geeltandboegsprietmot: 1 ex. op 15.viii.2011 te Coutuin (LG), leg. P. Vanmeerbeek; 1 ex. op 02.viii.2014 te Moen (WV), leg. F. Claerbout. Nieuw voor LG en WV.

Eulamprotes unicolorella – Purpertandboegsprietmot: 1 ex. op 16.vii.2011 te Meerbeke (OV), leg. W. Mertens; 1 ex. op 31.v.2014 in het nationaal park te Furfooz bij Dinant (NA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor NA en OV.

Eulamprotes wilkella – Zilverbandpalpmot: 1 ex. op 16.viii.2015 te Merendree-Durmen bij Nevel (OV), leg. J. Mees. Nieuw voor OV.

Gelechia muscosella – Donkere haakpalpmot: 1 ex. op 12.vii.2014 in het gebied “Gros Tienne” te Lavaux-Sainte-Anne (NA), leg. D. Sloommaekers; 1 ex. op 02.vii.2015 in het educatief reservaat “Pont Blanc” te Mouscron (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA en NA.

Gelechia scotinella – Sleedoorhaakpalpmot: 1 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier *et al.*, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX. Het was al meer dan 40 jaar geleden dat deze soort nog in België werd waargenomen.

Gelechia sororculella – Haakpalpmot: 1 ex. op 25.vi.2014 te Eine-Dorp bij Oudenaarde (OV), leg. D. De Groot. Nieuw voor OV.

Helcystogramma lutatella – Lichte rietpalpmot: 1 ex. op 01.viii.2015 te Zemst (BR), leg. T. Deroover. Nieuw voor BR.

Metzneria aestivella – Driedistelpalpmot: 1 ex. op 21.viii.2016 in het gebied “Zwinbosjes” te Knokke (WV), leg. W. Mertens *et al.* Nieuw voor WV.

Mirificarma lentiginosella – Witpootpalpmot: 2 rupsen op *Genista tinctoria* op 22.vi.2013 te Montagne-aux-Buis te Dourbes (NA), leg. C. Snyers; 6 ex. op 14.viii.2016 te Toernich bij Arlon (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LX en NA.

Monochroa conspersella – Witvlekboegsprietmot: 28 mijnen op *Lysimachia vulgaris* op 30.ix.2016 te De Panne (WV), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor WV.

Monochroa cytisella – Varenboegsprietmot: 1 ex. op 21.vii.2015 te Pepingen bij Heikruis (BR), leg. B. Van Camp. Nieuw voor BR.

Monochroa hornigi – Duizendknoopboegsprietmot: 1 ex. op 03.ix.2016 te Negenooog-Kerkeweerd bij Dilsen-Stokkem, leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LI. Dit is de vierde bekende waarneming van deze soort in België.

Monochroa lutulentella – Spireaboegsprietmot: 2♂ op 06.viii.2016 te Lessive (NA), Werkgroep Bladmineerders, det. S. Wullaert. Nieuw voor NA.

Neofaculta ericetella – Heidepalpmot: 1 ex. op 30.iv.2011 te Gulke Putten bij Wingene (WV), leg. H. Wallays. Nieuw voor WV.

Neofaculta infernella – Bosbespalpmot: 5 ex. op 15.v.2015 te Massotais bij Petites-Tailles (LX), leg. D. De Grootte. Nieuw voor LX.

Parachronistis albiceps – Zebamat: 1 ex. op 22.vii.2013 te Oedelem bij Beernem (OV), leg. E. Vanhullebusch; 1 ex. op 04.vii.2015 te Villers-devant-Orval (LX), leg. S. Feys. Nieuw voor LX en OV.

Pexicopia malvella – Heemstzaadmot: 1 ex. op 23.vii.2012 te Koksijde (WV), leg. W. Slosse. Nieuw voor WV.

Phthorimaea operculella – Aardappelmot: 1 ex. op 26.viii.2016 te Lippelo bij Londerzeel (BR), leg. R. Meert. Nieuw voor BR.

Platyedra subcinerea – Kaasjeskruidmot: 1 ex. op 31.v.2014 te Merendree-Durmen (OV), leg. J. Mees; 1 ex. op 20.v.2016, te Zemst (BR), leg. E. Lauwers; 1 ex. op 08.vi.2016 in het reservaat “Ijzermondig” te Nieuwpoort (WV), leg. R. Recour. Nieuw voor BR, OV en WV.

Fig. 3. *Platyedra subcinerea*, Zemst (BR), 20.v.2016, © E. Lauwers.

Pseudotelphusa paripunctella – Stipjespalpmot: 1 ex. op 07.v.2011 te Berlare (OV); 1 ex. op 16.vi.2013 te Amberloup (LX), beide leg. D. De Mesel. Nieuw voor LX en OV.

Pseudotelphusa scalella – Pronkpalpmot: 1 ex. op 07.vi.2014 te Oignies-en-Thiérache (NA), leg. D. Sloommaekers. Nieuw voor NA.

Ptocheuusa paupella – Alantpalpmot: 1 ex. op 14.viii.2016 te Marke-Keizerberg bij Aalbeke (WV), leg. F. Claerbout. Nieuw voor WV.

Recurvaria leucataella – Gordelpalpmot: 1 ex. op 02.viii.2015 in De Westhoek te De Panne (LI), leg. R. Recour. Nieuw voor WV.

Recurvaria nanella – Fruitpalpmot: 1 ex. op 08.viii.2010 te Hasselt (LI), leg. C. Vanderydt. Nieuw voor LI.

Scrobipalpa costella – Vlekzandvleugeltje: 1 ex. op 05.vii.2014 te Gent (OV), leg. D. De Wilde. Nieuw voor OV.

Scrobipalpa obsoletella – Meldezandvleugeltje: 1 ex. op 28.v.2016 in de “Briqueterie de Rome” te Durbuy (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

Sitotroga cerealella – Graanmot: 1 ex. op 02.vii.2016 te Mechelen (AN), leg. C. Snyers *et al.* Nieuw voor AN.

Sophronia semicostella – Bruine zoompalpmot: 1 ex. op 26.vi.2016 te Sint-Andries bij Brugge (WV), leg. M. Boeraeve. Nieuw voor WV.

Stenolechia gemella – Eikenpalpmot: 1 ex. op 27.viii.2013 te Kuurne (WV), leg. F. Claerbout. Nieuw voor WV.

Syncopacma taeniolella – Brede bandpalpmot: 2 ex. op 07.viii.2016 in het Réserve naturelle de Raymond Mayné te Torgny (LX), leg. C. Gruwier *et al.*, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

Teleiodes flavimaculella – Donkere maanpalpmot: 1 ex. op 11.vi.2016 in het Kluisbos te Kluisbergen (OV), leg. D. De Grootte *et al.* en 1 ex. op 13.vi.2015 te Lier (AN), leg. E. Coremans, det. T. Muus. Nieuw voor AN en OV.

Teleiodes saltuum – Korreelpalpmot: 1 ex. op 06.vi.2016 te Zoersel (AN), leg. L. Vosselmans; 1 ex. op 10.vi.2016 in het Kluisbos te Kluisbergen (OV), leg. D. De Grootte, J. Dewolf, E. Thoen & W. Mertens. Nieuw voor AN en OV.

Teleiopsis diffinis – Fraaie korreelpalpmot: 1 ex. op 04.vi.2016 te La Rochette bij Trooz (LG); 1 ex. op 06.vi.2016 te Toernich (LX), beide leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LG en LX.

Thiotricha subocellea – Kustooogje: 1 ex. op 09.vii.2016 te Dilsen-Stokkem (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders; 1 ex. op 12.vii.2016 in het gebied “Snippenweide” te Eine bij Oudenaarde (OV), leg. D. De Grootte en op dezelfde dag 1 ex. in De Westhoek bij De Panne (WV), leg. R. Recour. Nieuw voor LI, OV en WV.

Tuta absoluta – Tomatenmineermot: Na de Antwerpse vindplaatsen (o.a. Bouchout, Mechelen) is deze invasieve soort nu ook in OV en LI bekend geworden: o.a. op 09.vii.2016 te Gent (OV), leg. D. De Wilde; ca. 20 rupsen op *Solanum lycopersicum* op 05.viii.2016 te Lebbeke (OV), leg. R. Meert en 1 ex. op 04.ix.2016 te Kerkeweerd-Negenoord bij Dilsen-Stokkem (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor LI en OV.

Geometridae

Cyclophora pupillaria – Oranjerode oogspanner: Deze spanner wordt traditioneel beschouwd als een zeer zeldzame trekvlinder in onze contreien. In die context dient wellicht ook de eerste waarneming in AN begrepen te worden: 1 ex. op 14.ix.2016 in Mechelen, leg. J. Elst en de vangst van 1 ex. op 31.vii.2016 in het Heidebos in Moerbeke, leg. Werkgroep Bladmineerders. Aan de westrand van Gent lijkt zich inmiddels een populatie ontwikkeld te hebben, wat erop wijst dat *C. pupillaria* (minstens tijdelijk) ook als standvlinder kan optreden in ons land. Sinds de eerste waarneming van de soort op 18.vii.2013 in de tuin van D. De Vreeze in Wondelgem volgde in 2013–2014 een achttal waarnemingen in de directe omgeving. Tussen 11.v.2016 en 28.ix.2016 vond D. De Vreeze de soort op twaalf verschillende data in zijn tuin, vaak in meerdere exemplaren tegelijk. Op 11.ix.2016 werden zelfs zeven exemplaren gefotografeerd!

Eupithecia analoga – Gallendwergspanner: 5 ex. op 04.vi.2015 te Schwalm-Elsborn (LG), leg. J. Elst, S.

Claerebout *et al.* Deze soort wordt hiermee voor het eerst in decennia nog eens bevestigd voor LG (en het hele land). De nieuwe locatie sluit aan bij oude vindplaatsen in Oost-België, zoals Losheimergraben en het Hertogenwald, waar de soort vroeger lokaal in grote sparrenbossen niet zeldzaam leek (Hackray & Sarlet 1982: 85–86). Op veel oude vliegplaatsen van deze soort is de voorbije decennia weinig of niet naar nachtvlinders gezocht. In 2017 bleek dat deze soort, zoals te verwachten, in nog meer streken in Hoog-België overleeft.

Eupithecia denotata – Klokjesdwergspanner: 1 ex. op 28.vii.2016 te Gelrode bij Aarschot (BR), leg. E. Van de Schoot, det. W. Veraghtert. Het was al lang geleden dat deze zeldzame soort nog in BR en bij uitbreiding in Vlaanderen werd gezien. De vindplaats in het Hageland sluit aan bij zeer oude waarnemingen uit Zichem (al vermeld in het addendum Derenne bij Lambillion, zie Hackray & Sarlet 1982: 104). De soort blijft te zoeken op vindplaatsen van Ruig klokje (*Campanula trachelium*), waarop de rupsen te vinden te zijn in de bloemen en zaaddozen in eind augustus-september

Eupithecia distinctaria Herrich-Schäffer, 1848 – Tijmduergspanner: 1♀ op 28.v.2012 te Viroinval (NA), leg. J. Van Uytvanck en W. Decock, det. W. Veraghtert. Dit is voor zover bekend de eerste en enige waarneming van deze soort voor de Belgische fauna. Ze is wel bekend uit kalkgraslanden in het nabij gelegen departement Ardennes in Frankrijk. Bij ons in het verleden mogelijk over het hoofd gezien en verward met nauw verwante soorten van hetzelfde geslacht. **Nieuw voor België** en voor NA.

Fig. 4. *Eupithecia distinctaria*, Viroinval (NA), 28.v.2012, © J. Van Uytvanck.

Eupithecia egenaria – Lindedwergspanner: 1 ex. op 29.v.2016 in het gebied Merkenveld te Loppem, leg. F. Rogiers. Nieuw voor WV.

Eupithecia inturbata – Esdoorndwergspanner: 1 ex. op 20.vii.2016 te Westerlo (AN), leg. D. Van den Heuvel; 1 ex. op 22.vii.2016 te Gent (OV), leg. D. De Wilde. In 2016 acht waarnemingen verspreid over heel WV, te beginnen bij een vondst op 08.vii.2016 te Ieper, leg. M. Willems. Ook in VB en LI, waar de soort de voorbije jaren voor het eerst vastgesteld werd, waren er in 2016 tal van waarnemingen. Deze warmteminnende soort lijkt in zeer snel tempo Vlaanderen te koloniseren. De soort werd in ons land tot recent beschouwd als een dier dat typisch was voor de kalkstreek en de Gaume. In Nederland was de soort tot voor kort alleen inheems in een klein gebied in de Zuid-Hollandse duinen. Ook hier is ze nu bekend van nagenoeg alle provincies. Nieuw voor AN, OV en WV.

Eupithecia lariciata – Lariksdwergspanner: 1 ex. op 03.vii.2016 in het “Parc national de Furfooz” bij Dinant (NA), leg. Werkgroep Bladmineerders, det. via genitaalpreparaat S. Wullaert. Nieuw voor NA.

Eupithecia pygmaeata – Hoornbloemdwergspanner: 1 ex. in de Marais d’Harchies (HA), leg. N. Picard, det. L. Janssen. De soort is hiermee ook definitief bevestigd voor HA.

Gnophos furvata – Grote bruine spanner: van deze zeer lokale soort van rotsen bij kalkgraslanden worden doorgaans in België (zeer) spaarzame aantallen gemeld. In de juiste biotopen blijkt de soort toch gewoner dan doorgaans gedacht: bv. 13 ex. in Nismes (NA) op 08.vii.2016 (1 lamp, Montagne aux Buis, leg. T. & D. Sierens) en 16 ex. in Yvoir (NA) op 16.vii.2016 (Champalle, leg. J. Jansen *et al.*).

Idaea degeneraria – Bandstipspanner: 1 ex. op 21.v.2016 in de Schipgatduinen te Oostduinkerke (WV), leg. D. D’Hert, R. Recour, D. De Groote, J. Dewolf, E. Thoen & R. Nossent. Tweede melding uit België, de eerste was op 05.viii.2007, Gaume, leg. J. Vanwynsberghe. Hoogstwaarschijnlijk een zwerver. De soort lijkt in West-Europa in opmars te zijn, en werd vrij recent ook al vastgesteld in het aangrenzende Franse departement Nord (Forêt de Saint-Amand-Wallers, 2007; lepinet.fr). In Frankrijk gewoon langs de kusten van Normandië en Bretagne, in het U.K. in Portland, Dorset en als migrant. Eerste maal in Vlaanderen! Nieuw voor WV.

Fig. 5. *Idaea degeneraria*, Schipgatduinen te Oost-Duinkerke (OV), 21.v.2016, © D. De Groote.

Idaea deversaria – Dubbellijnstipspanner: Hoewel deze soort dit millennium nog niet eerder met zekerheid geattesteerd was in ons land, waren er dit jaar talrijke waarnemingen die bevestigen dat ze (nog steeds) goed vertegenwoordigd is in de Naamse kalkstreek. De soort werd waargenomen rond Rochefort (Han-sur-Lesse, Grande Tinaimont), Yvoir (Champalle) (telkens leg. J. Jansen *et al.*), Furfooz (leg. Werkgroep Bladmineerders), en op verschillende plaatsen in Viroinval (leg. T. & D. Sierens), samen goed voor meer dan dertig exemplaren tussen 24.vi en 16.vii.2016.

Idaea laevigata – Strooiselstipspanner: 1 ex. op 24.vii.2016 te Koksijde (WV), leg. T. Henri. Warmteminnende soort die de laatste jaren, hoewel nog steeds zeer zeldzaam, steeds vaker gesignaleerd wordt. Nieuw voor WV. De soort dient toegevoegd te worden aan de kustsoorten van België (Sierens 2015).

Idaea rubraria (Staudinger, 1901) – Oranje stipspanner: 1♀ op 16.viii.2016 te Couvin (NA), leg. B. Van der Krieken, det. C. Steeman. Warmteminnende soort die steeds noordelijker gesignaleerd wordt; de jongste twee decennia ook in de Franse regio’s Ile de France, Champagne-Ardennes en Bourgogne; in 2009 al gemeld in het departement Ardennes, grenzend aan NA (lepinet.fr). **Eerste waarneming voor de Belgische fauna** en nieuw voor NA.

Lampropteryx otregiata – Donkere walstrospanner: 1♀ op 06.viii.2016 te Lessive (NA), leg. Werkgroep Bladmineerders, det. S. Wullaert. Deze waarneming is de tweede voor België. Een week later, op 14.viii.2016, werd de soort voor het eerst gezien in Belgisch Lotharingen, te Arlon-Toernich (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders. De eerste waarneming gebeurde op 16.v.2015 te Durbuy (LX) (Wullaert 2015). Nieuw voor NA.

Menopha abruptaria – Zwartvlekspikkelspanner: Deze soort rukt steeds verder op, niet alleen vanuit de Gaume en het zuidwesten van het land. Ook in NA zijn in 2014–2016 intussen een tiental vlinders gezien. De eerste waarneming dateert van 31.iii.2014 te Couvin (NA), leg. B. Van Der Krieken.

Mesotype didymata – Pijlkruidspanner: 10 ex. op 27.vi.2016 in De Blankaart (WV), leg. M. Willems *et al.* Van deze soort zijn er uit WV nauwelijks waarnemingen bekend. De meeste westelijke vondsten die ons bekend zijn komen uit de Gulke Putten in Wingene vlakbij de Oost-Vlaamse grens in de jaren 1990 (leg. T. & D. Sierens, M. Van Opstaele). De nu gevonden populatie in de Ijzervallei lijkt daarmee ver geïsoleerd te liggen ten opzichte van de rest van het areaal in ons land.

Peribatodes ilicaria – Donkere spikkelspanner: 6 ex. op 08.viii.2016 in Torgny, leg. C. Gruwier *et al.* Van deze soort waren recent enkel waarnemingen in de Naamse kalkstreek rond Rochefort bekend. Hackray & Sarlet vermelden uit Belgisch Lotharingen slechts enkele zeer oude waarnemingen, waarvan de meest recente uit 1951 dateerden. Sindsdien leek de soort niet meer gezien in LX.

Philereme transversata – Wegedoornspanner: 1 ex. op 12.vii.2016 in het gebied “De Westhoek” in De Panne (WV), leg. R. Recour. De soort dient toegevoegd te worden aan de lijst van Belgische kustsoorten (Sierens 2015). In Nederland is de soort de laatste jaren steeds meer verspreid geraakt in de duingebieden (www.vlindernet.be). Ze is ook elders in West-Europa in opmars. Ook in AN en LI werd de vlinder de laatste jaren al nieuw aangetroffen. Nieuw voor WV.

Pungeleria capreolaria – Dennenbandspanner: 1 ex. op 14.ix.2016 te Nieuwenhove (OV), leg. C. Pické. Nieuw voor OV.

Scopula tessellaria – Netwerkprachtstipspanner: 1 ex. op 19.vi.2016 te Torgny (LX), leg. J. Elst *et al.* Daarna volgden in hetzelfde gebied nog veel waarnemingen van deze dagactieve soort. Op 25.vi, 30.vi en 03.vii werden tot 3 exemplaren gevonden. De laatste waarneming vond plaats op 10.vii.2016. Het was reeds tientallen jaren, voor zover bekend van de jaren 1970, geleden dat deze soort nog in LX werd waargenomen. Torgny was steeds de enige vindplaats, maar volgens Hackray & Sarlet (1983: 191) werd de soort hier vanaf 1943 geregeld en ‘assez commun’ waargenomen. Mogelijk werd de soort de voorbije decennia over het hoofd gezien door verwarring met de nauw verwante *Scopula immorata*, die in de Gaume in dezelfde vliegtijd gewoon is.

Gracillariidae

Parectopa ononidis – Stalkruidmineermot: 1 ex. op 25.viii.2016 te Mouscron (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

Parornix torquillella – Fraaie zebramot: 1 bladmijn met rups op *Prunus spinosa* op 12.ix.2010 in het gebied “Gros Tienne” te Lavaux-Sainte-Anne (NA), leg. C. Snyers; 1 bladmijn op *Prunus spinosa* op 28.vii.2016 te leper (WV), leg. M. Willems. Nieuw voor NA en WV.

Phyllonorycter cavella – : 1 ex. op 11.vii.2016 te Hansur-Lesse (NA) leg. J. Dewolf. Nieuw voor NA.

Lasiocampidae

Malacosoma neustria – Ringelrups: De ringelrups is in Vlaanderen zeer sterk achteruitgegaan en word hier nu overal als een zeldzaamheid beschouwd. Aan de kust leek de soort zelfs verdwenen (Sierens 2015). In de Zwinbosjes blijkt echter een zeer grote populatie te overleven: 392 ex. op 21.vii.2016, leg. J. Elst *et al.*

Limacodidae

Heterogenea asella – Kleine slakrups. Deze soort, die tot voor kort als een grote zeldzaamheid in heel het land beschouwd werd, blijkt lokaal buitengewoon algemeen te kunnen zijn. In grote beukenpartijen in het Brakelbos in de Vlaamse Ardennen werden op een vijftal lichtbronnen samen op drie uur tijd ca. 150 ex. gezien op 19.vii.2016 (leg. D. De Groote, G. Groenez, J. Glibert, T. & D. Sierens).

Lypusidae

Agnoea latipennella – Oostelijke zaksikkelmot: 1 ex. op 21.v.2016 te Genk (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LI. Het was meer dan 70 jaar geleden dat deze soort nog in België werd waargenomen.

Fig. 6. *Scopula tessellaria*, Torgny (LX), 18.vi.2016, © J. Elst.

Momphidae

Mompha propinquella – Bonte wilgenroosjesmot: 3 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier *et al.*, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

Nepticulidae

Ectoedemia angulifasciella – Rozenblaasmijnmot: enkele bladminen op *Rosa* sp. op 17.x.2015 in de Voerstreek (LI), leg. Werkgroep Bladmineerders en op 20.xi.2016 te Houthalen-Helchteren (LI), leg. Z. Vanstraelen en S. Wullaert. Nieuw voor LI.

Stigmella incognitella – Appelhoekmineermot: een bladmineer op *Malus* sp. op 26.vi.2016 te Mouscron (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

Stigmella magdaleneae – Grijs lijsterbesmineermot: 5 bladminen op *Sorbus aucuparia* op 18.vi.2011 te Chimay (HA), leg. C. Snyers; 1 bladmineer op *Malus* sp. op 16.x.2011 in het gebied “Molse zandputten” te Mol (AN), leg. C. Van Steenwinkel; 1 bladmineer op *Sorbus aucuparia* op 07.viii.2015 te Petigny (NA), leg. S. Claerebout. Nieuw voor AN, HA en NA.

Stigmella roborella – Gewone eikenmineermot: een bladmineer op *Quercus* sp. op 30.x.2015 te Mouscron (HA), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA.

Noctuidae

Apamea illyria – Tweekleurige grasuil: 1 ex. op 04.vi.2016 te Schwalm-Elsborn (LG), leg. J. Elst *et al.* Deze soort, die in jaren 1950–1970 een expansie kende (in bergachtige streken) in West-Europa en vanaf dan als een inheemse en vrij gewone vlinder werd beschouwd ten zuiden van Samber en Maas, vooral in Oost-België, kende vanaf de jaren 1980 een terugval en werd na de jaren 1990 zelfs helemaal niet meer gesignaleerd. Net als bij *Eupithecia analoga* geldt dat de oude vlindplaatsen in Oost-België (Losheimergraben, Baraque Michel enz.) slecht of niet onderzocht zijn de voorbije jaren, waardoor ons huidige verspreidingsbeeld wellicht onvolledig is.

Chloanta hyperici – Sint-janskruiduil: 11 ex. op 10.vii.2016 op de terril van Waterschei (LI), leg. J. Van den Berghe *et al.* Van deze cultuurvolger werden de voorbije jaren doorgaans slechts geïsoleerde exemplaren gevonden. De soort werd in 2015 gevonden op de terril van Waterschei (LI) (leg. T. Sierens), waar de soort bij een telling in 2016 in onverwacht grote aantallen bleek te vliegen.

Fig. 7. *Cucullia lactucae*, Virton (LX), rups op 27.viii.1944, vlinder op 05.vi.1945, leg. L. F. Bray, coll. KBIN, © W. De Prins.

Cucullia lactucae – Sla-monnik: 1 rups op een soort melkdistel (*Sonchus* sp.) op 12.viii.2014 in de Vallée de Rabais nabij Virton (LX), leg. R. De Clercq. Deze soort is, voor zover geweten, slechts driemaal voor de Belgische

fauna gemeld, telkens als rups in de Gaume. Ze werd op 02.vii.1911 op sla gevonden te Lamorteau bij Virton (LX) (Sibille 1912: 35), en in de jaren 1920 vond Bray de rups te Virton en te Saint-Mard (Hackray & Sarlet 1977: 224). In het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen te Brussel bevindt zich één ex. van deze soort, als rups gevonden te Virton (LX) op 27.viii.1944 en uitgekweekt tot vlinder op 05.vi.1945, leg. L. F. Bray. Voor zover we konden nagaan is over deze vondst nooit iets gepubliceerd.

Deltote uncula – Zilverhaak: 1 ex. op 08.vi.2016 te Chimay (HA), leg. S. Claerebout. Nieuw voor HA.

Episema glaucina – Zorro-uil: 1♀ op 07.x.2015 op de Belvédère van Han-sur-Lesse, bij Rochefort (NA), leg. P. Lighezzolo. Dezelfde waarnemer heeft op waarnemingen.be ook oude gegevens ingevoerd van dezelfde soort op dezelfde site, waaruit blijkt dat *E. glaucina* hier minstens in het begin van het millennium gewoon was (25 ex. op 27.ix.2003). Van deze soort, die altijd bijzonder lokaal was en strikt beperkt tot de Naamse kalkstreek, zijn slechts zeer weinig waarnemingen bekend.

Fig. 8. *Episema glaucina*, Rocher Serin et Fond St.-Martin, bij Rochefort (NA), 07.x.2015, © P. Lighezzolo.

Hoplodrina respersa – Grijs stofuil: 1 ex. op 12.vii.2016 te Oostakker bij Gent, leg. D. Van Eenaeme. Deze soort hoort normaal thuis op kalkgraslanden. Hoogstwaarschijnlijk gaat het dus om een zwerver of een exemplaar dat via de nabije haven onbedoeld geïmporteerd werd. Nieuw voor OV.

Hoplodria superstes – Twijfelstofuil: net als bij *Gnophos furvata* worden van deze zeer lokale soort van rotsen bij kalkgraslanden doorgaans in België slechts (zeer) spaarzame aantallen gemeld. Ook hier blijkt de soort in de juiste biotopen gewoner dan doorgaans gedacht. Zo werden er maar liefst 44 ex. opgetekend in Yvoir (Champalle) (NA) en 11 in Bouvignes (NA), telkens op 16.vii.2016, leg. J. Jansen. De soort kan, volgens onze kennis voor het eerst, ook bevestigd worden uit de Viroinvallée (08.vii.2016, Montagne-aux-Buis, leg. T. & D. Sierens).

Lacanobia aliena – Donkere w-uil: 1 ex. op de Belvédère in Han-sur-Lesse (NA), leg. J. Jansen, D. De Groote *et al.* Eerste bevestiging dit millennium dat deze soort nog steeds voorkomt op de kalkgraslanden rond Rochefort.

Lithophane socia – Geelbruine houtuil: 1 ex. op 19.iii.2016 te Lebbeke (OV), leg. R. Meert; 1 ex. op 02.iv.2014 in de Oosthoek bij De Panne (WV), leg. D. D’Hert, en op 04.iv.2016 in hetzelfde gebied, leg. D. D’Hert en R. Recour. Nieuw voor OV en WV. Deze soort breidt haar areaal duidelijk naar het westen uit. Ze dient

toegevoegd te worden aan de lijst van kustsoorten van België (Sierens 2015).

Fig. 9. *Lithophane socia*, Lebbeke (OV), 19.iii.2016, © R. Meert.

Lycophotia molothina – Grijs heide-uil: niet minder dan 5 ex. van deze zeer zeldzame soort op 04.vi.2016 in het gebied “Koerselse Heide Noord” te Koersel (LI), leg. S. Raeymaekers. Tot het einde van de jaren 1990 kon deze soort in de grote heidegebieden in de Kempen lokaal gewoon zijn. Na 2000 werd (tot deze vondst) echter nooit meer dan één exemplaar op een vindplaats waargenomen, en op goede oude vliegplaatsen als de Kalmthoutse Heide of De Maten lijkt de soort nu zelfs uitgestorven.

Polia hepatica – Gerande marmeruil: 1 ex. op 04.vii.2016 te Boezinge bij Ieper (WV), leg. J. Ghyselen. Een bijzondere en enigmatische waarneming van deze aan natte heide en veengebieden gebonden soort.

Tyta luctuosa – Akkerwinde-uil: 1 ex. op 12.v.2016 te Sint-Katarina-Lombeek (OV), leg. S. Van Cleynebreugel. De soort, die in België alleen nog inheems lijkt te zijn in de Gaume, staat bekend om zwerfneigingen.

Xestia stigmatica – Ruituil: 1 ex. op 11.vii.2012 te Schönberg-Sankt Vith, leg. P. Hendrickx. Nieuw voor LG.

Xestia castanea – Kastanjebruine uil: 1 ex. op 14.viii.2016 te Arlon-Toernich (LX), leg. Werkgroep Bladmineerders. Uit Belgisch Lotharingen zijn nauwelijks waarnemingen bekend van deze soort die in België vooral – maar steeds zeer spaarzaam – bekend is van de Ardennen en, lang geleden, van de heidevelden in de Kempen. Hackray & Sarlet (1976: 144) geven voor het uiterste zuiden van ons land slechts één exemplaar uit Torgny op.

Nymphalidae

Arethusana arethusa – Oranje steppevlinder; 1 ex. op 28.viii.2016 te Nismes (NA), leg. T. Sierens. Vondst van een zwerfend vrouwtje. De meest nabije populaties in Noord-Frankrijk bevinden zich enkele tientallen kilometer van de Belgische grens.

Oecophoridae

Borkhausenia fuscescens – Dwergsikkelmot: 1 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier *et al.* Nieuw voor LX.

Dasycera oliviella – Schorsvaandeldrager: 1 ex. op 26.vi.2016 te Virton (LX), leg. J. Dewolf *et al.* Deze zeldzame soort lijkt de laatste jaren gewoner te worden of haar areaal uit te breiden. Nieuw voor LX.

Schiffermuelleria schaefferella – Zilverstraalmot: 1 ex. op 25.v.2016 in het gebied “Tienne du Lion” te Frasnes bij Couvin (NA), leg. S. Claerebout. Nieuw voor NA.

Opostegidae

Opostega salaciella – Witte oogklepmot: 1 ex. op 28.v.2016 te Sclaigneux bij Andenne (NA), leg. J. Van Uytvanck. Nieuw voor NA.

Pseudopostega crepusculella – Muntoogklepmot: 1 ex. op 09.vii.2016 te Sohier (LX), leg. J. Dewolf. Nieuw voor LX.

Pieridae

Pieris mannii – Scheefbloemwitje: deze soort dook voor het eerst in België op in 2016 en werd in de provincies LG, LI en LU waargenomen. Voor een volledig overzicht van deze waarnemingen en een bespreking van de soort, zie Vantieghem (2018).

Prodoxidae

Lampronia flavimitrella – Tweebandscheutboorder: 2 ex. op 01.vi.2016 in het Bois du Roi te Beauraing (NA), leg. D. Testaert. Nieuw voor NA.

Psychidae

Acanthopsyche atra – Zwarte heidezakdrager: enkele rupsen in kokers die gedeeltelijk met *Andromeda*-blaadjes bedekt waren op 01.vii.2010 te Bihain (LX) en 1 imago op 27.iv.2012 te Bihain (LX), leg. H. Henderickx. Nieuw voor LX.

Fig. 10. Rups van *Acanthopsyche atra* in koker die gedeeltelijk met *Andromeda*-blaadjes is bedekt, Bihain (LX), 01.vii.2010, © H. Henderickx.

Fig. 11. *Acanthopsyche atra* ♂, Bihain (LX), 27.iv.2012, © H. Henderickx.

Phalacropterix graslinella – Veenheidezakdrager: een koker op 19.iii.2010 in het Turnhouts Vennengebied (AN), leg. H. Henderickx. Eén mannelijke koker werd ca. 20 jaar geleden aangetroffen in het Meergoor te Mol, maar ondanks intensief zoeken werd de soort er na 2000 nooit meer gevonden.

Fig. 12. Koker van *Phalacropterix graslinella*, Turnhouts Vennengebied (AN), 19.iii.2010, © H. Henderickx.

Fig. 13. *Phalacropterix graslinella* ♂, Turnhouts Vennengebied (AN), 06.v.2010, © H. Henderickx.

Whittleia retiella – Kustzakdrager: Van deze zeer lokale en erg zeldzame soort werden op 05.v.2009 in het Zwinreservaat te Knokke (WV) zowel larven als adulten waargenomen, leg. H. Henderickx.

Fig. 14. *Whittleia retiella*, larve in koker, Het Zwin te Knokke (WV) 05.v.2009 © H. Henderickx.

Fig. 15. *Whittleia retiella*, een pas uitgekomen ♀ blijft in de koker, Het Zwin te Knokke (WV) 05.v.2009 © H. Henderickx.

Fig. 16. *Whittleia retiella*, een pas uitgekomen ♂, Het Zwin te Knokke (WV) 05.v.2009 © H. Henderickx.

Pterophoridae

Buszkoiana capnodactylus – Chocolaatje: 1 ex. e.l. *Petasites hybridus* op 27.iv.2016 in de Vlassenbroekse Polder en Schorren te Baasrode bij Dendermonde (OV), leg. R. Meert. Nieuw voor OV. Het is trouwens de eerste waarneming van deze lokale en zeldzame soort in Vlaanderen.

Fig. 17. *Buszkoiana capnodactylus*, Vlassenbroekse Polder en Schorren te Baasrode bij Dendermonde (OV), e.l. *Petasites hybrida* 27.iv.2016 © R. Meert.

Pyralidae

Ancylosis cinnamomella – Kaneellichtmot: 1 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier *et al.* Nieuw voor LX.

Cryptoblabes bistriga – Boslichtmot: 1 ex. op 27.iv.2014 in het gebied Les Monts te Couvin (NA), leg. B. Van der Krieken. Nieuw voor NA.

Eccopisa effractella – Geelpalpmot: 1 ex. op 24.vi.2016 te Virton (LX), leg. J. Pottier. Nieuw voor LX.

Euzophera fuliginosella – Witbandberkenlichtmot: 1 ex. op 02.vii.2015 te Amberloup (LX), leg. D. De Mesel. Nieuw voor LX.

Hypochalcia ahenella – Ganzenvoetmot: 1 ex. op 21.vi.2012 te Kappele-op-den-Bos (BR), leg. S. Van de Poel. Nieuw voor BR.

Selagia argyrella – Goudlichtmot: 1 ex. op 10.viii.2015 te Romerée (NA), leg. J. Elst. Nieuw voor NA.

Scythrididae

Scythris fuscoaenea – Koperglansdikkopmot: 1 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier *et al.*, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

Sesiidae

Bembecia ichneumoniformis – Klaverwespvlinder: 1 ex. op 28.vi.2016 in het gebied “Havenvlakte” te Kieldrecht (OV), leg. T. Vochten. Nieuw voor OV.

Synanthedon flaviventris – Geelbuikwespvlinder: duidelijke vraatbeeld op *Salix* × *multinervis* op 12.vi.2016 te Malmédy (LG), leg. R. Meert. Nieuw voor LG.

Synanthedon vespiformis – Eikenwespvlinder: enkele ex. op feromoon op 07.vii.2016 te Oedelem (WV), leg. R. Vanhullebusch. De soort was in de jaren 1980 al gemeld uit het naburige Hertsberge, maar kan nu definitief bevestigd worden uit WV.

Tineidae

Stenoptinea cyaneimarmorella – Azuurblauwmot: 1 ex. op 24.vi.2016 te Virton (LX), leg. J. Elst *et al.* Nieuw voor LX.

Tischeriidae

Tischeria decidua – Hoefijzervlekmoet: 1 bladmijn op *Quercus* sp. op 23.viii.2016 te Molenstede-Dassenaarde bij Diest (BR), leg. C. Van Steenwinkel. Nieuw voor BR.

Tortricidae

Acleris abietana – Dennenboogbladroller: 1 ex. op 13.iv.2016 te Lommersweiler bij Sankt-Vith (LG), leg. N. Paquay. Nieuw voor LG.

Acleris lipsiana – Grijs boogbladroller: 1 ex. op 19.x.2012 in de Hoge Venen te Waimes (LG), leg. J. Van Uytvanck. Nieuw voor LG.

Acleris rufana – Gezoomde boogbladroller: 1 ex. op 16.xi.2016 in het gebied “Le Gros Tienne” te Lavaux-Sainte-Anne, leg. D. De Groote *et al.* Nieuw voor NA.

Acleris schalleriana – Zuidelijke boogbladroller: 1 ex. op 08.xi.2015 te Hoogdele (WV), leg. W. Declercq. Nieuw voor WV.

Aethes tesserana – Prachtsmalsnuitje: 1 ex. op 16.vi.2013 te Merendree-Durmen (OV), leg. J. Mees. Nieuw voor OV.

Ancylis diminutana – Lichte haakbladroller: 1 ex. op 27.iv.2014 te Claire Fontaine bij Chapelle-lez-Herlaimont (HA), leg. P. Jenard. Nieuw voor HA.

Ancylis myrtillana – Bosbeshaaakbladroller: 1 ex. op 17.v.2015 te Louette-Saint-Denis bij Gedinne (NA), leg. D. Gailly. Nieuw voor NA.

Ancylis obtusana – Rossige haakbladroller: 1 ex. op 16.v.2014 te Baronville (NA), leg. D. Testaert. Nieuw voor NA.

Ancylis tineana – 2 ex. op 05.vi.2016 te Schwalm bij Elsenborn (LG), leg. C. Gruwier. Nieuw voor LG.

Ancylis uncella – Heidehaakbladroller: 1 ex. op 04.v.2014 te Braine-le-Compte (HA), leg. P. Jenard. Nieuw voor HA.

Ancylis unguicella – Slanke haakbladroller: 1 ex. op 24.vii.2016 te Wavreille (NA), leg. Werkgroep Bladmineerders. Nieuw voor NA.

Apotomis lineana – Bruine marmerbladroller: 1 ex. op 19.vii.2016 te Aische-en-Refail (NA), leg. R. Raison. Nieuw voor NA.

Apotomis semifasciana – Grijs marmerbladroller: 1 ex. op 18.vii.2014 te Matagne-la-Grande (NA), leg. P. Vanmeerbeeck. Nieuw voor NA.

Bactra furfurana – Getekende biesbladroller: 6 ex. op 16.v.2014 in het domein “Marais d’Harchies” te Harchies bij Bernissart (HA), leg. P. Jenard; 1 ex. op 11.vii.2016 te Bellefontaine (LX), leg. E. Van de Schoot; 1 ex. op 06.ix.2016 in het Groot Buitenschoor te Zandvliet (AN), leg. G. De Prins. Deze soort is duidelijk aan een opmars bezig. Nieuw voor AN, HA en LX.

Celypha aurofasciana – Goudlijnbladroller: 1 ex. op 15.vii.2014 te Bohan (NA), leg. E. Van de Schoot. Nieuw voor NA.

Celypha siderana – Kristalbladroller: 1 ex. op 08.vii.2016 te Witry (LX), leg. D. Klaessens. Nieuw voor LX.

Clavigesta purdeyi – Kleine dennenbladroller: 1 ex. op 14.vii.2014 te Awagne (NA), leg. R. Barendse; 1 ex. op 30.vii.2016 in het gebied “Les Spinets” te On bij Marchen-Famenne (LX), leg. W. Mertens *et al.* Nieuw voor LX en NA.

Clavigesta sylvestrana – Grote dennenlotbladroller: 1 ex. op 21.vii.2016 in het gebied “Zwinbosjes” te Knokke (WV), leg. J. Dewolf *et al.* Op 25.vii.2016 namen B. & C. Steeman 2 ex. waar te Kapellen (AN). Het is merkwaardig dat deze zeldzame soort na zoveel jaren afwezigheid plots in twee verschillende provincies opduikt. Nieuw voor WV.

Clepsis senecionana – Gagelbladroller: 1 ex. op 01.v.2014 in het gebied “De Maten” te Genk, leg. S. Raymaekers. Nieuw voor LI.

Cochylidia rupicola – Veelkleurige bladroller: 1 ex. op 22.vii.2015 te Quevauchamps (HA), leg. M. Lemaire & E. Lorin. Nieuw voor HA.

Cochylimorpha straminea – Moerasbladroller: 1 ex. op 29.vii.2016 in het Vrieselhof te Oelegem (AN), leg. & gen. det. G. De Prins. Nieuw voor AN.

Fig. 18.
Cochylimorpha straminea, Domein Vrieselhof, Oelegem (AN), 29.vii.2016
© G. De Prins

Cochylis posterana – Roodtipbladroller: 1 ex. op 14.vii.2014 in het gebied “Les Spinets” te On bij Marchen-Famenne (LX), leg. R. Vermynen *et al.* Nieuw voor LX.

Cochylis roseana – Roze bladroller: 1 ex. op 20.vii.2016 in het Ijzermondig Reservaat te Nieuwpoort (WV), leg. W. Mertens *et al.* Nieuw voor WV.

Cydia amplana – Oranje eikenbladroller: 1 ex. op 27.vii.2016 te Visé (LG), leg. D. Dufour. Nieuw voor LG.

Cydia coniferana – Schorssparspiegelmoet: 1 rups op lork (*Larix*) op 13.iv.2016 te Sensenruth (LX), leg. R.

Meert. De rups werd tot imago uitgekweekt. Normaal leeft de soort op *Pinus sylvestris* maar blijkbaar gaat het hier dus om een nieuwe voedselplant. Nieuw voor LX.

Cydia inquatana – Esdoornbladroller: 1 ex. op 29.v.2014 in het gebied “Doornpanne” te Koksijde (WV), leg. C. Gruwier *et al.*; 1 ex. op 24.vi.2016 te Nassogne (LX), leg. B. & C. Steeman. Nieuw voor LX en WV.

Dichrorampha agilana – Kleine wortelmot: 1 ex. op 28.v.2015 te Kortemark (WV), leg. W. Declercq; 1 rups in de wortels van *Achillea millefolium* op 02.vi.2016 te Aalst (OV), ontpopt op 26.xi.2016, leg. R. Meert. Nieuw voor OV en WV.

Dichrorampha plumbagana – Loodlijnwortelmot: 1 ex. op 20.vi.2009 te Grobbendonk (AN), leg. J. Pottier, det. T. Muus. Nieuw voor AN.

Endothenia marginana – Scherpe kuifbladroller: 1 ex. op 26.viii.2016 te Oudenaarde (OV), leg. en gen. det. D. De Groote. Nieuw voor OV.

Endothenia ustulana – Zenegroenbladroller: 1 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier *et al.*, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LX.

Epinotia cruciana – Fraaie oogbladroller: 1 ex. op 14.vii.2016 te Montagne-aux-Buis bij Dourbes (NA), leg. S. Claerebout. Nieuw voor NA.

Epinotia fraternana – Gezoneerde oogbladroller: 1 ex. op 05.v.2015 te Dessel (AN), leg. O. Olyslaegers. Nieuw voor AN.

Epinotia granitana – Tweestreepoogbladroller: 1 ex. op 10.v.2016 te Aische-en-Refail bij Eghezée (NA), leg. R. Raison. Nieuw voor NA.

Epinotia nanana – Kleine oogbladroller: 1 ex. op 30.v.2014 te Amberloup (LX), leg. D. De Mesel. Nieuw voor LX.

Epinotia tetraquetra – Vierkantoogbladroller: 1 ex. op 20.iv.2014 in het “Bos t’Ename” te Oudenaarde (OV), leg. D. De Groote; 1 ex. op 29.v.2014 in het gebied “Doornpanne” te Koksijde (WV), leg. C. Gruwier. Nieuw voor OV en WV.

Eucosmomorpha albersana – Roetvlekbladroller: 1 ex. op 19.v.2014 te Couthuin (LG), leg. P. Vanmeerbeeck. Nieuw voor LG.

Eudemis porphyra – Schaduwfruitbladroller: 1 ex. op 11.vii.2015 te Kapellen (AN), leg. B. Steeman. Nieuw voor AN.

Gibberifera simplana – Witte populierenbladroller: 1 ex. op 04.vi.2016 te La Rochette bij Trooz (LG), leg. Wergroep Bladmineerders. Nieuw voor LG.

Grapholita gemmiferana – Egaalvlakbladroller: 3 ex. op 15.v.2016 in de “Industriezone Kwatrecht” te Wetteren (OV), leg. W. Van Alboom; 2 ex. op 17.v.2016 te Lebbeke (OV), leg. R. Meert. Nieuw voor OV.

Grapholita lobarzewskii – Kleine fruitmot: 1 ex. op 22.vi.2015 te Vorst bij Laakdal (AN), leg. K. Leysen; 1 ex. op 25.vi.2016 te Han-sur-Lesse (NA), leg. D. Sloommaekers. Nieuw voor AN en NA.

Gynnidomorpha alimana – Alismabladerroller: 1 ex. op 25.vii.2012 te Waregem (WV), leg. F. Piesschaert; 1 ex. op 19.vii.2014 te Houtem bij Vilvoorde (BR), leg. T. Deroover. Nieuw voor BR en WV).

Lobesia abscisana – Slangenkruidbladroller: 1 ex. op 19.vii.2015 te Aische-en-Refail (NA), leg. R. Raison. Nieuw voor NA.

Lozotaenia forsterana – Gemarmerde drievlekbladroller: 1 ex. op 21.vi.2014 te Noorderwijk bij Herentals (AN), leg. M. Sterckx. Nieuw voor AN.

Olethreutes arcuella – Geisha: 1 ex. op 27.vi.2013 te Baudour bij Saint-Ghislain (HA), leg. P. Bonmariage. Nieuw voor HA.

Olindia schumacherana – Coureurmotje: 1 ex. op 13.vi.2015 in het gebied “Oosthoek” te De Panne (WV), leg. R. Decour. Nieuw voor WV.

Pammene albuginana – Eikendwergbladroller: 1 ex. op 14.v.2017 gekweekt uit een aardappelgal veroorzaakt door de aardappelgalwesp (*Biorhiza pallida*), gevonden op 17.viii.2016 te Opwijk (VBR), leg. R. Meert, det. D. De Mesel. Nieuw voor BR.

Pammene argyran – Fruitdwergbladroller: 1 ex. op 12.iv.2014 in de “Vallei van de Zwarte Beek” te Koersel (LI), leg. Wergroep Bladmineerders. Nieuw voor LI.

Pammene fasciana – Gewone dwergbladroller: 1 ex. op 09.vi.2014 te Virton (LX), leg. R. Nossent *et al.* Nieuw voor LX.

Pammene germana – Haakjesdwergbladroller: 1 ex. op 15.v.2015 te Grandes Espierres bij Mouscron (HA), leg. C. Gruwier; 1 ex. op 12.vi.2015 te Westouter-Sulferberg bij Poperinge (WV), leg. W. Declercq. Nieuw voor HA en WV.

Pammene giganteana – Grote dwergbladroller: 1 ex. op 02.iv.2016 in het gebied “Tienne Delvaux” te Dourbes (NA), leg. S. Claerebout. Nieuw voor NA.

Pammene oxsenheimeriana – Sparrendwergbladroller: 1 ex. op 12.v.2015 te Machelen bij Zulte (WV), leg. E. Colpaert; 1 ex. op 12.vi.2015 in het “Réserve de la Fontaine bleue” te Mouscron (HA), leg. C. Gruwier; 1 ex. op 05.vi.2016 te Schwalm bij Butgenbach (LG), leg. C. Gruwier. Nieuw voor HA, LG en WV.

Phalonidia udana – Wederikbladroller: 1 ex. op 17.vii.2014 in het “Molsbroek” te Lokeren (OV), leg. en gen. det. B. Maes. Nieuw voor OV.

Phiaris palustrana – Vosrode lijnbladroller: 3 ex. op 17.vii.2015 in de “Vallée de la Holzwarche” te Büllingen (LG), leg. W. Mertens; 1 ex. op 19.vii.2015 te Tintigny (LX), leg. R. Dujardin. Nieuw voor LG en LX.

Pseudohermenias abietana – Sparrenbladroller: 1 ex. op 05.v.2015 te Hooglede (WV), leg. W. Declercq. Nieuw voor WV.

Retinia resinella – Harsbuilmot: een gal op 01.ii.2014 te Zillebeke bij Ieper, leg. M. Valdueza. Nieuw voor WV.

Rhyacionia buoliana – Gewone dennenlotboorder: 1 ex. op 03.vii.2010 te Matagne-la-Grande (NA), leg. R. Lebrun. Nieuw voor NA.

Rhyacionia pinicolana – Rode dennenlotboorder: 1 ex. op 27.vi.2015 te Han-sur-Lesse (NA), leg. D. Sloommaekers. Nieuw voor NA.

Rhyacionia pinivorana – Grijs dennenlotboorder: 1 ex. op 06.vi.2016 te Meulebeke (WV), leg. R. Recour. Nieuw voor WV.

Thaumatotibia leucotreta: 1 ex. werd op licht waargenomen te Gentbrugge op 13.vii.2016, leg. D. De Groote. Deze Afrikaanse fruitmot is een exoot die met

fruit werd ingevoerd. De rups kan de winters in de Gematigde Streken niet overleven. De soort behoort daarom niet tot de Belgische fauna.

Thiodia citrana – Citroenbladroller: 1 ex. op 06.ix.2016 in het Groot Buitenschoor te Zandvliet, leg. G. De Prins. Deze zeer zeldzame soort was reeds bekend uit AN maar werd er sinds 1951 niet meer waargenomen. De meeste exemplaren van deze soort in het KBIN werden in juli waargenomen, en dit is een erg late vondst.

Fig. 19. *Thiodia citrana*, Groot Buitenschoor te Zandvliet (AN), 06.ix.2016, leg. en © G. De Prins.

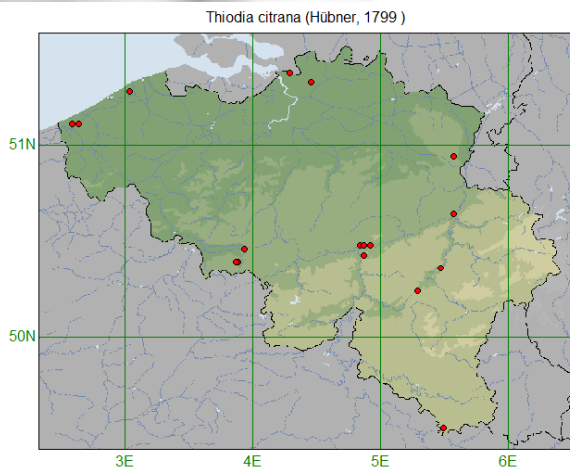

Fig. 20. Verspreidingskaart van *Thiodia citrana*, gebaseerd op de exemplaren in het KBIN. © W. De Prins.

Yponomeutidae

Cedestis gysselella – Nassaubandmot: 1 ex. op 17.vii.2016 te Olloy-sur-Viroin (NA), leg. J. Dewolf *et al.* Nieuw voor NA.

Ocnerostoma friesei – Wit naaldkwastje: 1 ex. op 16.iv.2016 in de “Vallei van de Zwarte Beek” te Koersel (LI); 1 ex. op 12.v.2016 in de “Ancienne Briqueterie de

Rome” te Durbuy (LX), beide leg. Werkgroep Bladmineerders, gen. det. S. Wullaert. Nieuw voor LI en LX.

Ypsolophidae

Ochsenheimeria taurella – Tarwestekelmot: 3 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier *et al.* Nieuw voor LX.

Ypsolopha vittella – Zwartvlekspitskopmot: 2 ex. op 07.viii.2016 te Torgny (LX), leg. C. Gruwier *et al.* Nieuw voor LX.

Dankwoord

J.-Y. Bagnée, P. Bonmariage, K. Boux, K. Bracke, F. Claerbout, S. Claerebout, L. Claes, E. Coremans, P. Dal Farra, W. Declercq, W. Decock, R. Decour, D. De Groote, D. De Mesel, G. De Prins, D. Derdeyn, T. Deroover, J. Dewolf, D. d’Hert, H. Dries, D. Dufour, R. Dujardin, J. Elst, S. Feys, D. Gailly, J. Ghyselen, J. Gorissen, C. Gruwier, B. Hanssens, E. Hantson, H. Henderickx, P. Hendrickx, M. Herremans, L. Jansen, P. Jenard, D. Klaessens, E. Lauwers, M. Lemaire, K. Leysen, P. Lighezzolo, E. Lorin, B. Maes, D. Maes, R. Meert, J. Mees, M. Mergaerts, W. Mertens, B. Molitor, R. Nossent, O. Olyslaegers, N. Pacquay, H. Paye, C. Pické, F. Piesschaert, J. Pintens, J. Pottier, Y. Princen, S. Raeymaekers, R. Raison, V. Ralph, R. Recour, F. Rogiers, D. Sierens, D. Sloommaekers, C. Snyers, B. Steeman, M. Sterckx, D. Testaert, E. Thoen, H. Tyteca, W. Van Alboom, B. Van Camp, D. Vande Casteele, D. Van den Heuvel, S. Van de Poel, B. Van der Krieken, E. Van de Schoot, H. Van Doorslaer, D. Van Eenaeme, R. Vanhullebusch, P. Vanmeerbeeck, Z. Vanstraelen, T. Vermeulen, J. Van Uytvanck, J. Vanwynsberghe, W. Veraghtert, R. Vermynen, T. Vochten, Werkgroep Bladmineerders, M. Willems, S. Wullaert.

T. Muus wordt bedankt voor de determinatie van enkele moeilijk te determineren soorten.

Tevens worden de medewerkers van waarnemingen.be, en in het bijzonder L. Jansen en W. Veraghtert, hartelijk bedankt voor hun zeer gewaardeerde medewerking.

Bibliografie

- De Prins W & Steeman C. 2003–2017. *Systematic Catalogue of the Lepidoptera of Belgium*. — www.phegea.org/Checklists/LepMain.html [bezocht 20 mei 2017].
- Hackray J. & L.G. Sarlet 1969–1985. *Catalogue des macrolépidoptères de Belgique*. — Suppléments à *Lambillionea*.
- Sibille J. 1912. Captures et observations à Lamorteau-Torgny-lez-Virton au cours des deux étés derniers. — *Revue mensuelle de la Société entomologique namuroise* **12**: 34–35. [<http://biodiversitylibrary.org/page/12370698>].
- Sierens T. 2011. *Hypena obsitalis* (Lepidoptera: Noctuidae), een nieuwe soort voor België. — *Phegea* **39**(2): 52–53.
- Sierens T. 2015. De macro-nachtvlinderfauna van de Belgische kust. — *Phegea* **43**(2): 36–43.
- Sruoga V. & Ivinskis P. 2005. *Lietuvos Elachistidai (Lepidoptera, Elachistidae)*. — Institute of Ecology of Vilnius University, 232 pp.
- Vantiegheem P. 2018. First sightings of the southern small white *Pieris mannii* (Mayer, 1851) in the Low Countries (Lepidoptera: Pieridae). — *Phegea* **46**(1) (in druk).
- Wullaert S. 2015. Melding van minerende en andere zeldzame Lepidoptera in België met 10 nieuwe soorten voor de Belgische fauna (Nepticulidae, Tineidae, Gelechiidae, Momphidae, Tortricidae en Cosmopterigidae). — *Phegea* **43**(3): 50–63.
- www.lepinet.fr
- www.vlindernet.nl